

NEDERLAND KIEST: DE TOEKOMST IS DIGITAAL

Een gezamenlijk initiatief van: Branchevereniging voor IT en communicatietechnologie (BTG), Dutch Data Center Association (DDA), Dutch Cloud Community (DCC), NL Digital, Cyberveilig Nederland, Ipoort & Fiber Carrier Association (FCA)

NEDERLAND KIEST: DE TOEKOMST IS DIGITAAL

Achtergrond bij het opstellen van verkiezingsprogramma's, aangeboden door de brancheorganisaties voor de digitale sector.

Nederland gaat naar de stembus terwijl er zeer grote maatschappelijke vraagstukken spelen, waaronder de energietransitie, arbeidsmarkttekorten en vastlopende zorg. Hoe geef je als partij een overtuigend antwoord op die vraagstukken? Onderdeel van ieder antwoord is zonder twijfel digitale technologie. Digitalisering verdient daarom aandacht in de verkiezingsprogramma's. Als brancheorganisaties van de digitale sector hebben we de krachten gebundeld om alle deelnemende partijen op dit vlak de helpende hand te bieden. Met dit stuk schetsen we in zeven thema's hoe digitale techniek kan bijdragen aan de oplossingen van de grote vraagstukken. Digitale vooruitgang is een randvoorwaarde voor het Nederland van de komende decennia.

1. Een toekomstige economie is een gedigitaliseerde economie

Bijna alle huidige en toekomstige banen hebben digitale componenten. Van monteurs die software moeten begrijpen om een auto te repareren, verplegers in de ouderenhulp die meer tijd aan het bed kunnen besteden door robotica, tot boeren die efficiënter kunnen werken doordat drones de staat van gewassen in de gaten kunnen houden. De covid-pandemie heeft de digitale economie versneld: het is gemakkelijker en normaler geworden om thuis te kunnen werken, op afstand te vergaderen en wereldwijd zaken te doen.

Nederland heeft een sterke positie als data-hub in de EU en heeft daarmee goud in handen voor het behoud van ons toekomstig verdienvermogen en welvaart. Maar een sterke positie is nooit vanzelfsprekend. Die blijft alleen behouden met gepaste inspanning. Aan de basis van deze sterke positie staat het ecosysteem van digitale infrastructuur: betrouwbare datacenters, glasvezelnetwerken en zeekabels, een sterke hosting en cloud sector, en een omvangrijke sector van MKB bedrijven in digitale technologie, IT en cybersecurity. Borg die positie actief, door een continue en stevige inzet op digitalisering, digitale innovatie en digitaal ondernemerschap.

2. Digitale technologie is cruciaal onderdeel van de oplossing van de huidige vraagstukken

Of het nu gaat om ruimtelijke ordening, of veiligheid, handhaving en opsporing, vergrijzing, inclusiviteit, zorg en duurzaamheid, welvaartsverdeling en belastingen. Voor alles geldt dat oplossingen niet denkbaar zijn zonder data en digitale technologie. Betrek daarom de maatschappelijk geëngageerde private partijen en bedrijven uit de digitale sector in de discussies over die oplossingen. Toets deze in de markt om zeker te zijn van haalbare en betaalbare projecten. Versterk daartoe privaat-publieke samenwerkingsverbanden. Zo worden de (on)mogelijkheden van digitale technologie in een vroeg stadium en integraal meegenomen in de afwegingen.

3. Verstevig de kabinetsregie over digitale zaken

In de afgelopen periode heeft het kabinet verschillende visies ontwikkeld: de Werkagenda Waarden gedreven Digitalisering, de Strategie Digitale Economie en de Nederlandse Cybersecurity Strategie. Alhoewel deze stukken enige onderlinge verwijzing hebben, zien we nog weinig echte samenhang. Terwijl die hard nodig is om de grote kansen die digitalisering biedt te kunnen grijpen, en tegelijk de maatschappelijke waarborgen in te bouwen. Het kabinet heeft hiervoor de functie van coördinerend bewindspersoon Digitalisering belegd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Maar wij signaleren nog twee knelpunten: een staatssecretaris zit niet in de ministerraad en het huidige ministerie heeft een grotere focus op de overheid zelf en daardoor minder overzicht op digitalisering dan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Wij adviseren daarom om in een volgend kabinet de coördinerende opdracht te beleggen bij een minister. Die daarmee de opdracht en slagkracht krijgt om echte samenhang in beleid te creëren.

4. Zet in op effectieve invoering en uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving

In de afgelopen jaren heeft de EU een reeks van nieuwe wet- en regelgeving ontwikkeld waarmee de problemen van gebruik van digitale technologie worden geadresseerd. Nu wordt het tijd om dat beleid en die regulering in de praktijk te brengen, op een manier die innovatie en een krachtig digitaal ondernemerschap mogelijk blijft maken. Het is essentieel dat onze veiligheid, weerbaarheid, soevereiniteit, privacy, en onze burgerrechten niet alleen op papier, maar ook in de realiteit worden beschermd en geborgd. Het verbeteren van handelingsperspectief vereist naast samenwerking met de industrie en maatschappelijke organisaties een stevige inzet op uitvoering, uitvoerbaarheid en ondersteuning. Niet alleen moeten uitvoeringsorganisaties en toezichthouders voldoende mensen en middelen hebben om hun taken op een effectieve manier uit te kunnen oefenen, maar ook is intensivering van privaat-publieke samenwerking met de private sector en maatschappelijke organisaties nodig. Zo kunnen er slimme, efficiënte oplossingen voor beheersing van de digitale risico's worden ontwikkeld en kan onnodige bureaucratie worden voorkomen.

5. Zet in op behoud van de kernstructuur en -waarde van het internet

Het internet is een open en vrij toegankelijke communicatie infrastructuur die ons wereldwijd verbindt. Het open internet is voor Nederland een cruciale factor voor onze export, handel en daarmee voor onze toekomstige welvaart. Zet daarom in internationaal verband in op behoud van deze kernwaarden en voorkom dat landen of industrieën zich de zeggenschap toe-eigenen, en dat het internet versnipperd raakt. Zorg dat encryptie niet verzwakt wordt of dat de inzet ervan wordt beperkt. Ook de omweg van client-side scanning mag niet gebruikt worden om encryptie te ondermijnen. Bescherm de publieke kern van het internet door de vitale basistechnologie wereldwijd in stand te houden, die niet in te zetten voor geopolitieke doelen, en die zelfs te ontzien in oorlogstijd.

6. Verbeter digitale kennis bij bestuurders en politici

Van het doen van belastingaangifte, tot het (herkennen van) fake-news, tot een camera die je huis bewaakt. Er zijn weinig terreinen waar gebruik van digitale technologie en data geen belangrijke, of zelfs cruciale rol speelt. Goede politieke en bestuurlijke besluitvorming vereist daarom voldoende kennis van de (on)mogelijkheden van die technologie. Maar wellicht nog belangrijker: kennis van de manieren waarop die technologie moet worden bestuurd en risico's worden beheerst. Versterk daarom de inzet op trainingen en opleidingen voor alle betrokken politici en bestuurders.

7. Verbeter digitale kennis in de breedte van de samenleving

De snelheid waarmee de ontwikkelingen in digitale technologie zich in de samenleving manifesteren zijn enorm. Het kan niet genoeg gezegd worden: zonder digitaal geletterd te zijn is het zeer moeilijk om in de moderne samenleving goed te kunnen functioneren. In het huidige onderwijscurriculum ontbreekt digitale geletterdheid nog steeds. Alhoewel veel scholen er alsnog werk van maken, komt samenhang en een doorlopend lesprogramma niet tot stand. Verkregen vaardigheden om technologie goed en verstandig te kunnen gebruiken, om mee te kunnen doen in de moderne arbeidsmarkt, en om persoonlijke en collectieve risico's te kunnen vermijden. Digitale geletterdheid moet daarom zo snel mogelijk uitgewerkt en ingevoerd worden, er is geen tijd te verliezen. Zet daarom onverminderd in op onderwijs in digitale vaardigheden, voor elk kind, voor elke volwassene, in alle levensfasen. Want een leven lang leren is niet langer een mooie ambitie, maar een harde noodzaak voor goed burgerschap geworden.

Als brancheorganisaties van de digitale sector hebben we de krachten gebundeld om alle deelnemende partijen op dit vlak de helpende hand te bieden. Nederland kiest voor een digitale toekomst!

Een gezamenlijk initiatief van:

